

2. Эко У. Полный назад! «Горячие войны» и популизм в СМИ. URL: <https://mybook.ru/author/umberto-eko/polnyj-nazad-goryachie-voyny-i-populizm-v-smi-sbor/read/?page=2>.

3. Сулейманова Ш.С., Назарова Е.А. Информационные войны: история и современность: учебное пособие. Москва: Международный издательский центр «Этносоциум», 2017. 90 с.

4. Марущак А.І., Панченко В.М. До визначення поняття «інформаційна безпека». *Правничий вісник Університету «КРОК»*. 2010. Вип. 5 (1). С. 125-130.

5. Чернишова Т.О. Контрпропаганда в Україні реалії та перспективи. V Міжнародна наукова конференція Харківського національного університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба «Сучасна війна: гуманітарний аспект»: збірник матеріалів, 25-26 трав. 2021 р. Харків: Факт, 2021. С. 149-152.

6. Денисюк Ж.З. Пропаганда та контрпропаганда в контексті стратегій державної інформаційної політики. *Вчені записки ТНУ імені В.І. Вернадського. Серія: Державне управління*. 2021. Том 32 (71). № 2. С. 46-51.

7. Михайличенко А. Контрпропаганда в українських ЗМІ, реалії сьогодення. *Science and Education a New Dimension. Humanities and Social Sciences*, V(21), I.: 130, 2017. P. 59-64.

УДК 342.1:351.74(477)(043.2)

Яремович О.І., адвокат,
м. Чернівці, Україна

Крайній П.І., асистент,
Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича,
м. Чернівці, Україна

ДІЯЛЬНІСТЬ ГРОМАДСЬКИХ РАД ПРИ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНАХ КРІЗЬ ПРИЗМУ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРАВООХОРОННОЇ ФУНКЦІЇ ДЕРЖАВИ

На сучасному етапі розбудови правоохоронної системи України значний інтерес становить місце в ній та правовий статус суб'єктів, які здійснюють діяльність, що має деякі ознаки правоохоронної, зокрема йдеться про недержавну охоронну, приватну детективну й інші види діяльності, зміст яких так чи інакше співвідноситься з функціями працівників правоохоронних органів. Досягнення реалізації принципів законності та верховенства права потребує, щоби функції таких суб'єктів та їхній правовий статус були несуперечливо та детально визначені в законах і підзаконних правових актах для того, щоби у будь-якій ситуації були зрозумілі межі їхньої активності, можливість настання юридичної відповідальності тощо [1, с. 65].

Правоохоронні органи виступають одним з основних елементів правоохоронної системи, по діяльності яких суспільство оцінює

ефективність реалізації правоохоронної функції держави, оскільки громадяни при захисті своїх прав та у випадках їх порушення взаємодіють саме із співробітниками цих органів. Відповідно до цього, актуальність дослідження питань, що стосуються діяльності громадських рад при правоохоронних органах, не викликає сумнівів.

На думку Я.В. Колесника правоохоронна функція держави – це розчинений в положеннях нормативно-правової бази України, комплексний, багатоаспектний напрям діяльності держави, який реалізується в роботі спеціальної групи суб'єктів та виражається у численних політичних, економічних, організаційних, соціальних та юридичних заходах, засобах та методах впливу на суспільство та суспільні відносини, з метою забезпечення на території держави високого рівня забезпеченості прав, свобод, законних інтересів людини і громадянина, правопорядку, захисту суверенітету [2, с. 3].

Утім, держава, будучи гарантом успішної реалізації та охорони прав і свобод людини та громадянина сприяє зміцненню зав'язків органів державної влади з населенням, громадськими об'єднаннями. Досвід правоохоронної діяльності в Україні показує, що вона ефективна тільки за підтримки та довіри суспільства, створення партнерських відносин між ними.

Учені виокремлюють наступні завдання взаємодії правоохоронних органів з публічними інституціями: формування ефективної системи інформаційних, технічних, інших ресурсних комунікацій потрібних для здійснення правоохоронної діяльності; використання ресурсів взаємодіючих суб'єктів для досягнення цілей взаємодії; пошук нових засобів, форм механізмів правоохоронної діяльності, що повинно сприяти підвищенню якості правоохорони; створення системи договірної, програмної, міжвідомчої правового регулювання, спрямованого на організацію взаємодії різних суб'єктів, що дозволить формувати нові, або удосконалювати існуючі форми спільної діяльності; зменшення потенційних контрпродуктивних явищ, підвищення законності правоохоронної системи через необхідність здійснення публічних заходів, учасниками яких є в тому числі інші зацікавлені сторони, які унеможливають зловживання або зменшують їх рівень; розвиток транспарентності правоохоронної системи та діяльності шляхом інформування суспільства про засади спільної діяльності [3, с. 4-5].

Громадські ради при правоохоронних органах є, поряд з громадянами України, громадськими об'єднаннями одними із основних суб'єктів громадського контролю за роботою правоохоронних органів. Правовою основою діяльності громадських рад є ч. 1, ст. 38 Конституції України (громадяни мають право брати участь в управлінні державними справами) [4]. Діяльність громадських рад при правоохоронних органах в деякій мірі регламентована підзаконними нормативними правовими

актами (зокрема Постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики (зі змінами)» [5], що свідчить про серйозну увагу з боку держави за розвитком інституту громадського контролю в Україні.

Громадські ради є консультативно-дорадчими органами, створеними для сприяння участі громадян у формуванні та реалізації державної політики. Та де-факто вони цього не роблять через відсутність дієвих інструментів. Саме тому, на наш погляд, в межах подальшої побудови в Україні правової держави вважаємо обґрунтованим розглянути питання щодо реалізації низки заходів, спрямованих на підвищення ефективності діяльності громадських рад при правоохоронних органах. На нашу думку, з позиції реалізації передбачених чинним законодавством таких принципів діяльності правоохоронних органів, як «відкритість і публічність», «суспільна довіра і підтримка громадян», «використання досягнень науки і техніки, сучасних технологій та інформаційних систем» доцільним буде наступне:

1) розширити повноваження громадських рад з метою всебічної оцінки діяльності правоохоронних органів;

2) громадським радам здійснювати ретельні дослідження думки населення щодо діяльності правоохоронних органів, які повинні бути покладено в основу оцінки ефективності такої діяльності і слугувати передумовою прийняття управлінських рішень, у тому числі і кадрових;

3) здійснювати періодичні звіти керівників правоохоронних органів перед громадськими радами про результати діяльності із запрошенням представників населення, що проживає на території, що обслуговується;

4) розвивати і вдосконалювати інформаційні системи в правоохоронних органах, що дозволяють в дозволених законом межах відображати їх діяльність в мережі Інтернет, а також полегшити взаємодію між громадянами і посадовими особами правоохоронних органів з позиції отримання будь-якої інформації за допомогою електронного обігу.

Таким чином, громадські ради при правоохоронних органах виступають одним з елементів громадянського суспільства в аспекті його взаємодії з органами державної влади загалом, а їх функціонування зумовлено здійсненням такого виду контролю за діяльністю правоохоронних органів як громадський контроль. З огляду на це, вважаємо, що розглянуті вище організаційно-правові заходи щодо удосконалення діяльності громадських рад при правоохоронних органах будуть сприяти подальшому розвитку громадянського суспільства в Україні, а також більш ефективній реалізації правоохоронної функції держави.

Література

1. Мулявка Д.Г. Сутнісні ознаки недержавної правоохоронної діяльності (на прикладі приватної детективної та недержавної охоронної діяльності). *Правова позиція*. 2020. № 1 (26). С. 65.

2. Колесник Я.В. Принципи реалізації правоохоронної функції держави органами Національної поліції України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Науково-дослідний інститут публічного права. Київ, 2020. 214 с.

3. Мамчур Л.О. Адміністративно-правові засади взаємодії правоохоронних органів України з публічними інституціями: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Тернопільський національний економічний університет. Тернопіль, 2019. 220 с.

4. Конституція України від 28 чер. 1996 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80#Text>.

5. Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики: Постанова Кабінету Міністрів України від 3 лист. 2010 р. № 996 (зі змінами). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-%D0%BF#Text>.